

POSTANOWIENIE

Dnia 4 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Stanisław Stankiewicz

w sprawie z zażalenia **D. K.** i jego pełnomocnika
na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w [...] z dnia 5 czerwca 2020 r., sygn. akt PR 1 Ds.[...],
o odmowie wszczęcia śledztwa,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 4 kwietnia 2025 r.,
inicjatywy wyrażonej w postanowieniu Sądu Rejonowego w [...] z dnia 31 stycznia 2025 r., sygn. akt II Ko 107/24/S (II Kp 1491/20/S),
w przedmiocie przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

przekazać sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu
w Bielsku-Białej.

UZASADNIENIE

Do Sądu Najwyższego wpłynął postulat Sądu Rejonowego w [...] o przekazanie innemu sądowi równorzędnemu sprawy z zażalenia **D. K.** i jego pełnomocnika na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w [...] z dnia 5 czerwca 2020 r., sygn. akt PR 1 Ds.[...], o odmowie wszczęcia śledztwa – z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. We wniosku wskazano, że postępowanie to

dotyczyło m.in. czynu z art. 228 § 3 k.k. („przyjmowania w związku z pełnioną funkcją publiczną w okresie od nieustalonego dnia 1996 r. do 2010 r. w [...] i innych miejscowościach woj. [...], korzyści majątkowych w postaci pieniędzy w różnych kwotach, faktur VAT, weksli przez prokuratorów oraz sędziów zatrudnionych w prokuraturach oraz sądach na terenie [...], w zamian za zachowanie stanowiące naruszenie przepisów prawa), zaś odmowa nastąpiła „wobec braku znamion czynu zabronionego”. W uzasadnieniu wniosku wskazano, że wprawdzie postanowieniem Sądu Najwyższego z 27 lipca 2023 r. (III KO 76/23) odmówiono przekazania powyższej sprawy, niemniej nowe okoliczności uzasadniają ponowne wystąpienie w trybie art. 37 k.p.k. Mianowicie w toku dalszego postępowania od orzekania w przedmiotowej sprawie wyłączeni zostali kolejni sędziowie Sądu wnioskującego, gdyż sprawa dotyczy „sędziów wydziału karnego, a w tym m.in. SSR X. Y.”, który „od 26 kwietnia 2024 r. pełni funkcję Prezesa Sądu Rejonowego w [...]. Zdaniem Sądu wnioskującego okoliczności te powodują, że „w odbiorze powszechnym mogą powstać wątpliwości co do potencjału i możliwości tut. Sądu do rozpoznania przedmiotowej sprawy w sposób w pełni obiektywny”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek zasługiwał na uwzględnienie.

Instytucja określona w treści art. 37 § 1 k.p.k. stanowi wyjątek od zasady rozpoznania sprawy przez sąd miejscowo właściwy, zatem jej zastosowanie powinno mieć miejsce jedynie wówczas, gdy przemawiają za tym szczególne względy, związane z dobrem wymiaru sprawiedliwości. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że do okoliczności uzasadniających skorzystanie z tej instytucji zalicza się również i te wypadki, gdy sędzia (prezes) sądu właściwego jest osobą wskazaną w zawiadomieniu o popełnieniu przestępstwa, a rozstrzygnięciu w postępowaniu sądowym, podlega kwestia zasadności odmowy wszczęcia postępowania karnego. (zob. postanowienia SN: z 15 maja 2008 r., III KO 30/08; z 17 stycznia 2019 r., V KO 92/18; z 1 kwietnia 2021 r., IV KO 25/21; z 16 grudnia 2021 r., II KO 112/21; z 30 marca 2023 r., III KO 33/23; z 9 lipca 2024 r., IV KO 71/24; z 8 sierpnia 2024 r., V KO 74/24). Zauważyć trzeba, że skoro osobami wskazanymi w zawiadomieniu o popełnieniu przestępstwa byli m.in. sędziowie i

Prezes Sądu właściwego, to zgodzić się należało z argumentacją przedstawioną we wniosku, iż za przeniesieniem rozpoznania wniesionych zażaleń do innego sądu równorzędnego, przemawia dobro wymiaru sprawiedliwości, o jakim mowa w art. 37 § 1 k.p.k. Pozostawienie tej sprawy do rozpoznania Sądowi właściwemu, w którym obowiązki pełnią sędziowie (prezes) wskazani w zawiadomieniu D. K., prowadziłaby do pojawienia się, mających cechę racjonalności uzasadnionych opinii, poddających w wątpliwość zdolność tego Sądu do bezstronnego i obiektywnego rozpoznania sprawy.

Wskazując Sąd mający rozpoznać niniejszą sprawę po przekazaniu, Sąd Najwyższy doszedł do wniosku, że nie ma przeszkody w postaci zagrożenia dla dobra wymiaru sprawiedliwości, aby została ona, na etapie postępowania zażaleniowego, rozpoznana przez Sąd Rejonowy w Bielsku-Białej. Na marginesie powyższych rozważań pojawia się jednak kwestia, jakie przesłanki spowodowały długotrwałość prowadzonego postępowania.

Z tych względów Sąd Najwyższy, orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[J.J.]

[r.g.]